

Diabeetikoiden silmämohjakuvaus - prosessi Siun soten alueella

Jononhallinta Mediatrin PTH-kannassa

- Silmämohjukuvauksen jono on PTH - kannassa / Henkilön kansio / Diabetesseurantakutsut
  - Jonomerkintä tehdään SPK-tyyppiä käyttäen oman terveysaseman Diabetesseurantakutsut - jonoon.
  - Jos ei aiemmin ole kuvattu Siun soten pth:ssa
    - Potilasta hoitava hoitaja laittaa jonoon
    - Tieto välittyy PTH-puolella Tiedoksi-PTH-viestillä
    - Tieto välittyy ESH:sta Jatkotoim.p.PTH- ja Jakelu-otsikkoja käyttäen (esimerkki alla). Jos potilaan hoitovastuu ei ole diabetesosaamiskeskuksessa, jakelu laitetaan potilaan omalle terveysasemalle, esim. TERVEYSASEMA SIILAINEN PTH
Jatkotoim.p.PTH	Silmämohjakuvaus terveysasemalla 1 vuoden kuluttua.
Jakelu	DIABETESOSAAMISKESKUS PTH PTH
- TTH puolelta tieto välittyy paperilähetteellä
  - Esiseulonnan tekevät hoitajat asettavat potilaan jonoon seuraavaa aikaa varten
    - Jonosta huolehtivat
      - Joensuun ja Kohtiolahden osalta Siilaisen kuvauksia tekevät lähihoitajat
      - Muiden maakunnan terveysasemien osalta diabetesosaamiskeskuksen diabeteshoitajat
  - Poikkeavista lausutuista kuvista tulee lausunnon jälkeen Tiedoksi-PTH-viesti lausuvalla lääkäriltä, jolloin hoitaja asettaa potilaan uudelleen kuvausjonoon.

Silmämohjakuvaus ja esiseulonta

- Joensuu, Kohtiolahti: kuvataan Siilaisella (kiinteä kamera) / **vastuu VOP:illa**
  - 2 lähihoitajaa kuvaa ja esiseuloo – heille tulee vastaus ja laittavat uuteen jonoon
- Muiden kuntien potilaat: kuvaus kiertävällä kameralla (Silmäkeskus omistaa) / **vastuu diabetesosaamiskeskuksella**
  - Silmäkeskuksen sihteeri laatii vuosittain kameran aikataulun eri terveysasemilla
  - Diabetesosaamiskeskus sopii, kuinka milläkin terveysasemalla kuvaukset järjestetään: hoitajat kuvaavat ja esiseulovat silmämohjukuvat kuten tähänkin saakka
- Esiseulonta: kirjaus Mediatrin HOI-PTH silmämohjukuv. – otsikolla
  - Hoitaja kirjaa esiseulonnan joko kuvauksen yhteydessä tai viimeistään 1 viikon kuluttua kuvauksesta
- Esiseulonnan jälkeen todetut poikkeavat löydökset laitetaan työviestillä lääkärille lausuttavaksi
  - Esiseulontakirjaukseen kirjataan lisätietona tieto siitä, minne lausunтовastaus pyydetään lähettämään → Tiedoksi-PTH - Lausuttavat silmämohjukuvat

Esiseulonnan jälkeen poikkeavien löydösten lausuntopalvelu – ulkoistettuna

- Lausuntopalvelu ostetaan ulkopuoliselta toimijalta
  - Lausujan pätevyysvaatimuksena: Silmätautien erikoislääkäri

- Kuvat katsotaan Mediatrixista ja tehdään lausunto Mediatrixin PTH-kantaan YLE-lehdelle etäyhteyden välityksellä
  - Lausujalta edellytetään tietoturvallinen yhteys ja tila, jossa kuvat lausutaan
- Kuvien lausujalla on pääsy Mediatrixin PTH-kantaan:
  - Lausuttavista kuvista tulee Diabetesosaamiskeskuksen työviestit- kansioon ”Tiedoksi-PTH-lausuttavat silmänpohjakuvat” viesti, josta lausuja pääsee kunkin potilaan tietoihin
  - Tiedoksi viestin kautta avautuu esiseulojan HOI-PTH-lehdelle tekemä kirjaus, jossa voi olla kuvaukseen liittyvää lisätietoa
  - Kuvat katsotaan NeaRisistä NeaLinkin kautta
  - Diabeetikon esitiedot löytyvät Mediatrixista SIS- tai YLE- sekä HOI-PTH tai HOI-ESH – lehdiltä, sekä potilaskohtaisesta laboratoriosta (esim. HBA1c, u-alb/krea, LDL)
  - Lausunto kirjataan YLE-lehdelle Silmänpohjal. – pääotsikolla rakenteisesti
    - Luokittelu tehdään Silmänpohjat – otsikolla valmiilla fraaseilla rakenteisesti

Järjestelmän fraasit

Otsikko: Silmänpohjat

Rajaa...

- Ei diabeettista retinopatiaa
- Lievä taustaretinopatia
- Koht. taustaretinopatia
- Vaikea taustaretinopatia
- Proliferat. retinopatia
- Diabeettinen makulopatia
- Muu löydös
- Lääkärille lausuttavaksi

- Lisäksi lausuja ohjeistaa kuvausvälin, ja voi kirjata muita tarkennuksia ja hoitosuosituksia
  - Seurantavälissä noudatetaan tyyppin 2 diabeetikoilla Siun soten omaa suositusta (Liite 1) ja Tyyppin 1 diabeetikoilla Käypähoito-suositusta
  - Lausunto lähetetään työviestinä esiseulonnan tehneelle hoitajalle, eli henkilölle, joka alun perin lähetti kuvat lausuttavaksi. Esim. ”Tiedoksi-PTH DMKESKUS diabeteshoitaja Outokumpu”
  - Jos kuvan perusteella silmälääkärin arvio on tarpeen, lausuja tekee silmäkeskukseen lähetteen
  - Tehdään tilastointi (Liite 2)
- Lausunto on annettava 3 viikon kuluessa siitä, kun esiseulojan Tiedoksi-PTH-viesti on kirjattu

Liite 1

Tyypin 2 diabetes – silmänpohjakuvien seulontasuositus Pohjois-Karjalassa

- Diagnoosivaiheessa kuvataan, jos HbA1c-taso ylittää 57 mmol/mol (7.5% tai yli)
- Jatkossa yksilöllinen kuvausfrekvenssi hoitotasapainon mukaan (niillä joilla ei ole todettu muutoksia)
  - HbA1c aina alle 48 mmol/mol (alle 6.5%): ei kuvaseurantaa
  - Hyvä hoitotasapaino, HbA1c 48-57 mmol/mol (6.5 - alle 7.5%): kuvaus 5 v välein
  - Kohtalainen tai huono hoitotasapaino, HbA1c 58 mmol/l (7.5%) tai yli: kansallisen suosituksen mukaan (3 v välein tai tiheämmin)
- Huomioidaan myös verenpaineen ja lipidien hoidon onnistuminen.
- Mikroalbuminurian ilmaantuminen -> kuvaus kansallisen suosituksen mukaisesti.
- "Drop outit": kutsutaan kuviin 3 v välein, ellei HbA1c taso tiedossa (ts. ensin yritetään kutsua laboratorioon ja hoitajavastaanotolle, mutta ellei tule, kutsutaan kuviin).

Liite 2

Tilastointi ohje

Kysymyksessä PUH-tapahtuma / R72 Asiakkaan asian hoito (Potilaan asioita hoidetaan ilman reaaliaikaista kontaktia potilaaseen, eikä kyse ole ammattilaisten välisestä neuvottelusta). Maksuton potilaalle.

Tilastointi-ikkunan täytettävät tiedot:

- Tilastotapahtuma: PUH
- Kävijäryhmä: 1 Yksilökäynti
- Ensikäynti: E
- Käyntityyppi-PTH: Ajanvarauskäynti
- Palvelumuoto: T11 Avosairaanhoito
- Annettu palvelu-PUH: Lähetteen / lausunnon laatiminen
- VO-paikka DMKESKUS: terassii (Noppavalikkoon Nimike-kohtaan voi kirjoittaa suoraan terassii)
- Vastuullinen: Vastaanottava lääkäri
- Yhteystapa: R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia
- Hoidon kiireellisyys: E Kiireetön hoito
- Hoidon tarpeen arvioinnin tulos: Y18 Ajanvaraus kiireettömään hoitoon
- Asiaksmaksu-PTH: Maksuton
- Kuntalaskutus-PTH: Tarpeen mukaan ulkokuntalaisista / ulkomaalaisista → työviestin lähettävä hoitaja tilastoi Kuntalaskutus-PTH:n tarvittaessa